(ASH2, A1) RVM 1-122

4-5-18

RVM 1-122 ഛന്ദഃ ത്രി+ഷ്ടുപ്

അഷ്ടകം 2

അധ്യായം 1

7
22-45

01 പ്രവഃ FP പാ+ന്തം രഘുമന്യവോ്യൻ സ്ഥോ-
യ+ജ്ഞം രു+ദ്രായ മീൾഹുഷേ ഭര+ധ്വം|
ദിവോ അസ്തോ+ഷ്യ സുര+സ്യ വീരൈ-
രിഷുധ്യേവ മരുതോ രോദസ്സ്യോഃ||

02 പ+ത്നീവ പൂർവഹൂതിംവ് വാവൃധ+ധ്യാ
ഉഷാസാന+ക്താ പുരുധാ വിദാനേ|
സ്തരീർനാ+ക്തംവ് വ്യുതംവ് വസാനാ-
സൂ+ര്യ+സ്യ+ശ്രിയാ സുദൃശീ ഹിരൺ ണ്യൈഃ||

03 മമ+ത്തു നഃ FP പരി+ജ്മാ വസർഹാ-
മമത്തു വാതോ അപാംവ് വിഷ+ന്വാൻ|
ശിശീത-മിൻന്ദ്രാ, പർവതാ യുവംൻ-
ന+സ്തൻന്നോ വിശ്ശ്വേ വരിവ+സ്യ+ന്തു, ദേവാഃ||

04 ഉത+ത്യാ മേ യശസാശ്ശ്വേതനാ യൈവ്-
വ്യ+ന്താ പാൻതൗ, ശിജോ ഹുവധ്യൈ|
പ്രവോ നപാത-മപാംങ് കൃണു+ധ്വം-
പ്രമാ, തരാ രാ+സ്പിന+സ്യാ യോഃ||

05 ആവോ രുവ+ണ്യു-മൗ ശിജോ ഹുവധ്യൈ-
ഘോഷേവ ശംസ-മർജുന+സ്യ നംശേ|
പ്രവഃ FP പൂഷ്ഷ്ണേ ദാവന ആങ്ങ്അ+ച്ഛാ-
വോചേയ വസുതാതി-മഗ്ഗേഃ||

06 ശ്രുതം മേ മിത്രാ-വരുണാ ഹവേ, മോതശ്-
ശ്രുതം സദനേ വി+ശ്വതഃ+ സീം| ശ്രോതു-
നഃശ്ശ്രോതുരാതിഃ+ സുശ്ശ്രോതുഃസ്-
സു+ക്ഷേത്രാ സി+ന്ധുരദ്ഭിഃ||

M

07 സ്തുഷേ സാ വാം വരുണ മിത്ര രാതിർഗവാം-
ശതാ പൃ+ക്ഷയാ മേഷു പജ്ജേ। ശ്രുതർഥേ പ്-
പ്രിയർഥേ ദധാനാ:+ സ+ദ്യ: FP പു+ഷ്ടിം ൻ-
ന്നിരു+ന്ധാ, നാസോ അ+ഗ്ഗന്നു॥

7/24.34

08 അ+സ്യ+ സ്തുഷേ മഹി, മഘ+സ്യ രാധ:+ സചാ-
സനേമ നഹുഷ:+ സുവീരാ:। ജനോ യ: FP-
പ+ജ്ഞേഭ്ഭ്യോ വാജിനീവാന+ശ്വാവതോ-
രഥിനോ മ+ഹ്യം സൂരി:॥

09 ജനോ യോ മി+ത്രാ, വരുണാ, വഭി+ധ്രുഗ്ഗപോ-
നവാം+ സുനോ+ത്യ+ക്ഷ്ണയാ+ധ്രുക്।
സ്വയം സ യ+ക്ഷ്മം ഹൃദയേ നിധ+ത്ത ആപ-
യദ്ദീം ഹോത്രാഭിർഋതാവാ॥

MVR

10 സ വ്വാധതോ നഹുഷോ ദംസുജൂത:ശ്-
ശർധ+സ്തരോ നരാംഗ്ഗൂർത+ശ്രവാ:।
വിസ്യ+ഷ്ട, രാതി+രൃാതി ബാൾഹ-സ്യ+ത്വാ-
വി+ശ്വാസു പൃഥ്സു സദമി+ച്ഛൂർ:॥

11 അധഗ്മ+ന്താ നഹുഷോ ഹവം സൂരേ:ശ്
ശ്രോതാ രാജാനോ അമൃത+സ്യ മ+ന്ദ്രാ:।
നഭോ ജവോ യ+ന്നിര വ+സ്യ രാധ: FP-
പ്രശ+സ്തയേ മഹിനാ രഥവതേ॥

12 ഏതം ശർധം ൻ ധാമ യ+സ്യ സൂരേ+രി+ത്യവോ-
ചന്ദ-ശ്ര, ത യ+സ്യ നംശേ। ദ്യും+മ്നാനി യേഷു-
വസുതാതീ രാര+ന്വിശ്ശ്വേ സ+ന്വ+ന്തു പ്-
പ്രഭൃഥേഷു വാജം॥

13 മ+ന്ദാമഹേ ദശത, യ+സ്യ ധാസേർ+ദ്വി+രൃത്-
പ+ഞ്ച ബി+ഭ്രതോ യ+ന്ത്യന്നാ।

MV

കിമി+ഷ്ടാ+ശ്വ ഇ+ഛ്ട, രഘ്വി+രേത-
ഇ്നുശാ,നാസ്+സ്കർഷ്മ ജഞ്ജത്തേ നൃമ്ണ്॥

14 ഹിരണ്ന്യൈകർണം മണി+ഗ്രീവ-
മർണ+സ്ത്രുന്നോ വിശ്പ്ശ്വ വരിവ+സ്യന്തു-
ദേവാഃ| അ+ത്രൈ ഗിരഃ+സ+ദൃ ആ-
ജുഗ്മുഷീ+രോ+സ്യാ+ഷ്ടാ ക+ന്തൃ-
ദയേ+ഷ്വ സ്ത്യേ॥

15 ച+ത്വാ രോ മാ മശർശാര+സ്യ-
ശി+ശ്വ+സ്ത്രയോ രാജ്ഞ ആയ്വ-സ+സ്യ-
ജിഷ്ണോഃ| രഥ്വോ വാം മിത്രാവരുണോ-
ത്തീർഘ്വാച്സ്യാഃ+സ്യൂമ്, ഗദ+സ്ത്രിഃ സ്പ-
സ്യരോ നാ+ദ്ധൃന്ത്॥

—X—

7/26.35 **RVM 1.123** ഛന്ദഃ ത്രി+ഷ്ടുപ്.

01 പൃഥ്യ രഥ്വോ ദ+ക്ഷിണായാ അഥ്യോ ജ്-
ജ്യൈനൻന്വേവാ സേ അമൃത്വാ സോ-
അ+സ്യഃ| ദ്യൗ+ഷ്ണാ-ദുദ+സ്ഥാ-ദ+ന്തരാത്വി-
ഹ്വായാ+ശ്വിതോഥ്സ+ന്തീ മാനൂഷായ കൃ
കൃഷ്യായ॥

02 പൂർവ്വാ വി+ശ്വ+സ്മാദ് ദുവ്വനാദ്യാ ബോധി-
ഇയസ്ന്തീ വാജ്ം ബൃഹതീ സനു+ത്രീ|
ഉ+ച്ചാ+വ്യ+ച്യ+ദ്യുവതിഃ FP പ്രുനർ-
ഭൂരോഷാ അഗൻ പ്രഥമാ പൂർവ്വഹൂത്യൈ॥

03 യദ്+ദ്യ ഭാഗം വിഭജ്ാസി നൃ+ത്യ ഉഷ്വോ-
ദേവി മർത്ത്യ+ത്രാ സുജാതേ| ദേവോ-
നോ അ+ത്ര സവിതാ ദമൂനാ-
അനാഗസോ വോചതി സൂ+ര്യായ॥

04 ഗൃഹംങ് ഗൃഹമ്ഹനാ യാ+ത്ത്യ+ച്ഛാ-

MV

ദ്വിവേർദിവേ അധി നാമാ ദധാനാ| സിഷ്വാസന്തീർ-
ദ്യോതനാ ശശ്വദ്യാഗാദഗ്ന-ഗ്നഗ്ന-മിദ്ഭർജുതേ-
വസ്നാം||

05 ദ്യുഗ്നസ്യ സ്നസാ വരുണസ്യ ജാമിരുഷഃസൂനൃതേപ്-
പ്രഥമാ ജുരസ്വ| ചഷ്ടാ,സദ്യാ യോ അക്ഷ്വസ്യ-
യാതാ ജൂയേമ തം ദക്ഷിണയാ-രഥേന||

06 ഉദീരതാം സൂനൃതാ ഉത്പുരന്ധീരുദ്ഹായ ശുശുചാനാസോ അസ്ഥുഃ| സ്വർഹാ വസ്നി-
തമ,സാപഗൂൾഹാ,വിഷ്കൃന്വതീ ദുഷസോ-
വിഭാതീഃ||

07 അപാന്യദേത്യുഭ്യാന്യദേതി വിഷൂരൂപേ-
അഹനീ സംഞ്ചരേതേ| പരികഷിതോസ്-
തമോ അന്യാ ഗുഹാകരുദ്യുദൂഷാഃ ശ-
ശോശുചതാ രഥേന||

08 സദൃശീരദ്യ സദൃശീരിദുഷ്വോദീകഷം-
സചന്തേ വരുണസ്യ യാമ്| അനവദ്യാസ്-
ത്രിംശതംയോജനാന്യേകൈകാ ക്രതും-
പരിയന്തി സദ്യഃ||

09 ജാനത്യഹ്നഃ FP പ്രഥമസ്യ നാമ ശുക്രാ-
കൃഷ്ണാദജനിഷ്ടശുചിതീചീ|| ഋതസ്യ യോഷാ-
ന മിനാതി യാമാ-ഹരഹർനിഷ്കൃതം-
മാചരൻതീ||

10 കൻന്യേവ തന്വാവൃധാനാ ശാശദാനാഗ്ന ഉഷശ്ചി-
ദേവി ദേവ-മിയക്ഷ-മാണം|
സംസ്മയമാനാ യുവതിഃ FP പുരസ്താദ്വിർ-
വക്ഷാംസി കൃണുതേ വിഭാതീ||

11 സൂസംകാശാ മാതൃമൃഷ്ടേവ യോഷാവിസ്-
സ്തന്വം കൃണുതേ ദൃശേകം|

MVS

ഭ്ര॒ാത്രു॒ഷോ വി॒തരം॑ വ്യു॒ച്ഛ॒ന-
ന്തേ॑ അ॒ന്യാ ഉ॒ഷസോ॒ നശ॑ന്ത ॥

12 അ॒ശ്വാ॒വതീർഗോ॒മതീർവി॒ശ്വവാ॑രാ-
യന്മമാനാ ര॒ശ്മിഭി॑: സൂ॒ര്യ॑സ്യ | പരാ॑ച-
യ॑ന്തി പുനരാ॒യ॑ന്തി ഭ॒ദ്രാ നാമ॑-
വപ്രമാനാ ഉ॒ഷാസ॑: ॥

13 ജ॒ന॒സ്യ॑ ര॒ശ്മിമ॑നുയ॒ന്തമാനാ ഭ॒ദ്രം-
ഭ॒ദ്രം ക്രതു॑മസ്മാസു ധേഹി | ഉ॒ഷോ-
നോ അ॒ദ്യ സു॒ഹവാ॑ വ്യു॒ച്ഛാ॒സ്മാസു॑-
രായോ മഘവത്സു ച॒സ്യു॑: ॥

—x—

7/29.55 **RVM 1·124 ഹൈരണ്യസ്തൂപ:**

01 ഉ॒ഷാ ഉ॒ച്ഛ॑ന്തീ സമിധാനേ അ॒ഗ്നാ-
ഉ॒ദ്യന്സൂ॒ര്യ॑ ഉർവിയാ॒ ജ്യോതി॑-
രശ്രേത് | ദേവോ॑ നോ അ॒ക്തു സവിതാ॑-
സ്ഥം പ്രാസാ॑വീത്പ്രസു॒വം ഭഗാ॑യ ॥
ചതു॑ഷ്പദീ॒മൈഭ്യേ ॥

02 അ॒മിനതീ ദൈ॒വ്യാനി॒ വ്രതാ॑നി പ്ര-
പ്രമിനതീ മനു॒ഷ്യാ॑ യുഗാ॑നി ॥
ഇയ॑ഷീണാ-മുപ॒മാ ശ॑ശ്വതീനാ-
മായതീനാം പ്രഥ॒മോഷാ॒ വ്യ॑ശ്രത് ॥

03 ഉഷാ ദിവോ॑ ദു॒ഹിതാ॒ പ്രത്യ॑ദർശി-
ജ്യോതിർവസാനാ സമനാ പുര॒സ്താത് |
ഋത॑സ്യ പന്ഥാ-മന്വേതി സാധു॑പ്ര-
ജാനന്തീവ ന ദിശോ॑ മിനാതി ॥

04 ഉ॒ഷോ അർഭ്ഗി॑ശു॒ഷ്യു॑വോ ന-
വക്ഷോ॑ നേഷോ നേഥാ॒ വിര്കൃ॑തം॑-
പ്രിയാണി | അശ്വി॑സന്ന സ്സത്യതാ-

ബോധയൻ്നീ ശ+ശ്വ+ത്ത-മാഗാത് പുന്നരേയു-
ഷ്ടീണാം

05 പൂർവേ അർധേ രജ്സോ അപ്ത്യ+സ്യ ഗവാം ഞ്-
ജനി+ത്ര്യകൃത+പ്ര കേതും। വ്യു+പ്ര,ഥതേ-
വിതരം വ്വരീയ ഓഭാ പൃണ+ന്തീ പി+ത്രോ-
രുപ+സ്ഥാ॥

06 ഏവേ ദേഷാ പ്രുരുതമാ ദൃശേ കം ൻ-നാജ്ഞാ-
മിം ൻ ന പരി വൃണ+ക്തി ജാമിം। അരേ പസാ-
ത+ന്വാ(ദ്ര) ശാശ്ദാനാ നാർഭാ,ദീഷ്തേ ന-
മഹോ വിഭാതി॥

07 അ+ഭ്രാതേവ പുംസ ഏതി+പ്രതീചീ ഗർതാ-
രുഗിവ സനയേ ധനാനാം। ജായേവ പ+ത്യ-
ഉശതീ സുവാസാ ഉഷാ ഹസ്സ്രേവ നിരി-
ണീതേ അപ്സ:॥

08 സ്വസാ+ സ്വസ്സ്രേ+ജ്യാ യ സ്സൈ യോനി-
മാരൈ, ഗപൈ+ത്യ+സ്യാ: FP പ്രതി-
ചക്ഷ്യേവ। വ്യു+ച്ഛ+ന്തീ ര+ശ്മിഭി:+സൂ+ര്യ+സ്യാ ഞ്-
ജ്യങ്ങ്ങ്ക്ത സമന, ഗാ ഇവ+ വ്രാ:॥

09 ആസാം പൂർവാസാ, മഹസു+ സ്വസ്യൂണാ-
മപരാ പൂർവാ-മഭ്ഭ്യേതി പ+ശ്ചാത്।
താ: FP പ്ര+ത്ന,വ+ന്ന+ വ്യസീർ, നൂന-മസ്സ്മേ-
രേവ,ദു+ച്ഛ+ന്തു സുദിനാ ഉഷാസ:॥

10 പ്ര ബോധ, യോഷ: FP പൃണതോ-
മഘോ+ന്യബു+ധ്യമാനാ: FP പണയ:സ്-
സസ+ന്തു। രേവദു+ച്ഛ മഘവദ്ഭ്യോ മഘോനി-
രേവഥ്+സ്തോ+ത്രേ സൂനൃതേ ജാരയൻ്നീ॥

M✓

11 അവേയമ്ശ്ശൈ്വ+ദ്യുവതിഃ FP-
പുര+സ്താ+ദ്യുങ്ങ്ങ്ഞേ ഗവാ-മരുണാ-
നാമ-നീകം| വിനൂന-മു+ച്ഛാ-ദസ്തിപ്-
പ്രകേതുർ ഗൃഹം ങ്ഗൃഹ-മുപ്-
തി+ഷ്ഠാതേ അ+ഗ്നിഃ||

12 ഉത്ത്തേ വയ്+ശ്ചി+ദ്വസതേർ, പപ്തന്ന-
ർ+ശ്ചയേ പ്പിതുഭാജോ+വ്യു+ഷ്ടൗ|
അമാ സതേ വഹസി ഭൂരി വാമ-മുഷോ-
ദേവി ദാശുഷേ മർത്യായ||

13 അസ്സ്തോ+ഘ്വം+ സ്തോ+മ്യാ+ ബ്ര+ഹ്മണാ-
മ്യേവീ, വൃധ+ധ്വ-മുശതീ+രുഷാസഃ|
യുഷ്മാകൻ ന്ദേവീ-രവസാ സനേമ-
സഹ+ സ്രിണഞ്ച ശതിനഞ്ചവാജം||

7/33.10 **RVM** 1·125 ഛന്ദഃ ത്രി+ഷ്ടുപ് 1-5
ജഗതീ 6-7

---

01 പ്രാതാ ര+ത്നം പ്രാത+രി+ത്വാ ദധാതി-
തം ഞ്ചികി+ത്വാൻ പ്രതി-ഗൃ+ഹ്യാ-
നിധ്ത്ത്തേ| തേന്+ പ്രജാം വ്വർധയ്-മാന-
ആയൂരായസ്സ്പോഷേണ സചതേ-
സുവീരഃ||

02 സുഗുർ, സഥ്സു, ഹിര+ണ്യഃ+ സ്വശ്ശ്വോ-
ബൃഹദ്സ്സ്മൈ വയ ഇൻ ന്ദ്രോ ദധാതി|
യ+സ്ത്വായ+ന്തം വ്വസ്നുനാ+ പ്രാതി+രിത്ത്വോ-
മു+ക്ഷീജ്, യേവ പദ്ദി മുഥ്സിനാതി||

03 ആയ്-മ+ദ്യ സുകൃതം പ്രാത+രി+ച്ഛൻ-
ന്നിഷ്ഷ്ടേഃ FP പു+ത്രം വ്വസ്നുമതാ-
രഥേന| അംശോഃ+ സുതം പ്പായയ-
M✓ മഥ്സര+സ്യ+ക്ഷയ+ദ്വീരം വ്-

വർധയ സൂന്യതാഭിഃ ||

04 ഉപ്ക്ഷരന്തി സിന്ധവോ മയോ ഭുവ-
ഇനജാനംഞ്ച യക്ഷ്യ-മാണംഞ്ച ധേനവഃ |
പൃണന്തഞ്ച പപ്പുരിംഞ്ച ശ്രവസ്യവോ-
ഘൃതസ്യ ധാരാ ഉപ്യന്തി വിശ്വതഃ ||

05 നാക്സ്യ പൃഷ്ഷ്ഠേ അധിതിഷ്ഠതി ശ്രിതോ-
യഃ FP പൃണാതി സഹ ദേവേഷു ഗച്ഛതി |
തസ്മാ ആപോ ഘൃതമർഷന്തി സിന്ധവ-
സ്തസ്മാ ഇയം ദക്ഷിണാ പിന്വതേ സദാ ||

06 ദക്ഷിണാ, വതാ, മിദി, മാനി, ചിത്രാ ദക്ഷി-
ണാവതാം ദിവി സൂര്യാസഃ | ദക്ഷിണാ-
വന്തോ അമൃതം ഭജന്തേ ദക്ഷിണാ-
വന്തഃ FP പ്രതിരന്ത ആയുഃ ||

07 മാ പൃണന്തോ ദുരിതമേന ആരന്മാ-
ജാരിഷുഃ സൂരയഃ സുവ്രതാസഃ |
അന്യസ്യേഷാം പരിധിരസ്തു കശ്ചിദ-
പൃണന്ത-മഭി സംയന്തു ശോകാഃ

M ✓✓

—x—

contd.

7/34.58

RVM 1.126, ഛന്ദഃ ത്രി+ഷ്ടു+പ് 1-5, അനു+ഷ്ടു+പ് 6-7

01 അമൻ്ന്ദാൻഥ് സോമാൻപ്ര ഭ്രേ മനീഷാ-
സി+ന്ധാവധി+ക്ഷിയതോ ഭാ+വ്യ+സ്യ | യോമേ-
സഹ+സ്ര-മമിമീത സവാന തൂർതോ രാജാ ശ്-
ശ്രവ് ഇ+ച്ഛമാനഃ ||

02 ശതം രാ+ജ്ഞോ നാധ്മാന+സ്യ നി+ഷ്കാഞ് ഛത-
മ+ശ്വാൻ പ്രയ്താൻഥ് സ+ദ്യ ആദം | ശതം ങ്-
ക+ക്ഷീവ്ാ ങ് അസ്ുര+സ്യ ഗോനാം ൻ ദിവി ശ്-
ശ്രവോ | ജരമാ-ത്താന ||

03 ഉപ്മാ+ശ്യാവാഃ+സ്വനയേന ദ+ത്താ വധൂ-
മൻ്ന്തോ ദശ രഥാസോ അ+സ്തുഃ | ഷ+ഷ്ടിഃ സ്-
സഹ+സ്ര-മനു ഗ+വ്യ-മാഗാഥ് സന്ത്, ക+ക്ഷീവ്ാ ങ്-
അഭിപിത്ത്വേ അഹ്നാം ||

04 ച+ത്വാരിം ശദ്ദശ്, രഥ+സ്യ ശോണാഃ+സഹ+സ്ര സ്-
സ്യാ ഗ്ഗ്രേ ശ് ശ്രേണിൻ്ന്നയ+ന്തി | മദ+ച്യുതഃ hk-
കൃശ-നാ, വ്തോ അ+ത്യാൻ ക+ക്ഷീവൻ്ന്ത-
ഉദ്മൃ+ക്ഷ+ന്ത പ+ജ്രാഃ ||

05 പൂർവാ-മനു+പ്രയ്തിമാ ദ്ദേ വ+സ്ത്രീ+ന്യൂ+ക്ഞാ ങ്-
അ+ഷ്ടാ-വരിധ്യാ യസോ ഗാഃ | സുബ+ന്ധവോ-
യേ വി+ശ്യാ ഇവ+വ്രാ അന്+സ്വ+ന്തഃ ശ്ശ്രവ-
ഐഷൻ്ന്ത, പ+ജ്രാഃ ||

06 ആഗ്ധിതാ പരിഗധിതാ യാ കശീകേവ-
ജങ്ഗ്ഹേ | ദദ്രാതി മ+ഹ്യം യ് യാദ്ദുരീ-
യാശൂനാം ഭോ+ജ്യാ ശതാ ||

07 ഉപോപമേ പരാ മൃശ മാമേ ദ+ഭ്രാണി-

M

classmate
Date
Page

മ॒ന്യ॒താ: | സ॑ർവ്വാ॒ഹ-മ॒ഗ്നി രോ॒മശാ- MVSK
ഗ്നാ॑ശീ॒നാ-മി॒വാ॑വി॒കാ॥

×

7/36.40 **RVM** 1.127 ഛന്ദ: 1-5, 7-11 അ॒ത്യ॒ഷ്ടി
6 അതിധൃതി

01 അ॒ഗ്നിം ഹോ॑താ॒രം മ॑ന്യേ॒ ദാസ്വ॑ന്തം വ॒സൂ॑നാം
വ॒സും സൂ॒നും സ॑ഹ॒സോ ജാ॒തവേ॑ദസം॑ വി॒പ്രം॑ന
ജാ॒തവേ॑ദസം | യ ഊ॒ർധ്വയാ॑ സ്വ॒ദ്ധ്വരോ॒ ദേവോ॒ ദേവാ॒ച്യാ കൃ॒പാ |
ഋ॒തസ്യ॑ വി॒ധ്രാ॒ഷ്ടി-മ॑നു॒വ॒ഷ്ടി-
ശോ॒ചിഷാ॑ ജു॒ഹ്വാ॑ന॒സ്യ॑ സർപി॒ഷ:॥

02 യ॒ജ്ഞി॒ഷ്ഠം॑ ത്വാ യ॒ജ॑മാനാ ഹുവേമ॒ ജ്യേ-
ഷ്ഠ॑-മ॒ങ്ഗി॑രസാം॑ വിപ്ര, മ॒ന്മ॒ഭിർ-
വി॒പ്രേ॒ഭി:॒ ശൂ॒ക്ര മ॒ന്മ॑ഭി: | പരി॒ജ്ഞാന-
മി॒വ॒ ദ്യാം ഹോ॑താ॒രം॑ ചർഷ॒ണീനാ॑ം |
ശോ॒ചിഷ്കേ॑ശം വൃഷ॒ണം॑ യ॒മിമാ-
വി॑ശ: FP പ്രാ॒വ॑ന്തു॒ ജൂത॑യേ വി॒ശ:॥

03 സഹി പൂരു॒ ചിദോ॑ജ॒സാ വി॑രു॒ക്മ॒താ-
ദീ॒ദ്യാ॑നോ॒ ദ്രുവ॑തി॒ ദ്രുഹ॒ന്തര:॒ FP
പ॑രശൂ॒ർന॒ ദ്രുഹ॒ന്തര:॒ | വീ॒ളു॒ചി॒ദ്യ॒സ്യ-
സമൃ॑ക്തൗ॒ ശ്രുവ॒ദ്ത്രനേ॑വ-യ॒ത് സ്ഥിരം |
നി॒ഷ്ഷ॑ ഹ-മാ॑ണോ॒ യമ॑തേ॒ നായ॑തേ-
ധ॒ന്വാ॒സഹാ॒ നായ॑തേ॥

04 ദൃ॒ളഹാ॒ ചിദ॒സ്യാ॒ അ॑ന്നു॒ ദു॒ർധാ॒ർയാ॒-
വിദേ॒ തേജി॒ഷ്ഠാ, ഭി॒ര॒-രണീ॑ഭിർ-
ദാ॒ഷ്ടു॒വേ॒സേ॒ഗ॒ഭേ॒ദാ॒ഷ്ടു॒വേ॒സേ |
പ്രയ॒: FP ചു॒രു॒ണീ ഗാ॒ഹതേ॑ ത്വി॒ഷ॒ദ്ത്രനേ॑വ-
ശോ॒ചി॒ഷാ॑ | സ്ഥിരാ ചിദന്നാ-

MVK

നിരിഞ്ജത്യോ ജുസ്വാ നി+സ്തിരാണി ചിദോ ജുസാ ||

05 തമ്+സ്യ ചൃജുഷ-മുപ്രാസു ധിമഹി ന+ഋതംയ്യ:സ്-
സുദർശ്തരോ, ദിവ്വാതരാദ്+ച്യാഖുഷേ-
ദിവ്വാതരാത് | ഋദ്+സ്യായുർഗ്ര, ഭണവ്+ത്തീഭു-
ശർമ്മ ന സ്തൂനവ്വേ | ഭ്+ഋമ, ഭ്+ഋത-മവോവ്-
വൃൻന്തോ അജുരാ അ+ഗ്നയോവ്വൃൻന്തോ -
അജുരാ: ||

7
38.35
06 സചി·ശർധ്യോ ന മാരുതം+തുവി+ഷ്വണിം-
രപ്ൻ+സ്വതീഷ്മൂർവരാ+സ്വി+ഷ്ടി, നിരാർത-
നാ+സ്വി+ഷ്ടിനി: | ആദ്+ദ്യ+വ്യാ+ന്യാദദി+
ർഗ്+ജ്ഞ+സ്യ കേതുരർഹണോ | അധ്+സ്വാ+സ്യ-
ഹർഷതോ ഹൃഷീവതോ വിശ്വേ-
ജുഷ+ന്ത പ+ന്ഥാം നരഃ+ശൂടേന ചന്ദ്രാർ ||

07 ത്രിതാ യദീം+ങ് ക്രീ+സ്താസോ അഭി+ദ്യവോ-
നമ+സ്യ+ന് ഉപവോചൻന്ത ഭൃഗവോ-
മ+ന്മ്ൻന്തോ ദാശാ ഭൃഗ്വവ: | അ+ഗ്നിർദേശ-
വ്വസ്യനാം ശുചി+ർയോ യുർണി+ർഹ്യാം |
ക്രിയ്ൻങ് അപിധീങ്ങ്ദ്യവ്നി, ക്ഷീ+ഷ്ട മേധിര-
അ വ്വാനിക്ഷീ+ഷ്ട മേധിര: ||

08 വി+ശ്വാസാം+ത്വാ വിശാം ചർതിം ഹവാമഹേ-
സർവ്വാസാം സമാനം+ങ് ദംപതിം ഭുജേ-
സ്+ത്യഗിർവാ, ഹസം ഭൂജേ | അർതിഥിം-
മാനുഷാണാം പിതുർന യ+സ്യാസയാ |
അഗ്നിം വിശ്വേ അമൃതാസ അ വയോ-
ഹ+വ്യാ ദേവേ+ഷ്വാ വയ: ||

09 ത്വമ്+ഗ്നേ സഹസ്വാ സഹൻന്തമ:+ശുശുക്ഷി+ന്തമോ-
ജായസേ ദേവ, താതയേ രയിർന-

MVR

ദേവതാതയേ। ശു+ഷ്മി+ന്തമോ ഹിതേ-
മദോ+ദ്യു+മ്നി+ന്തമ ഉത+ക്രതുഃ। അധ+സ്ഥാ-
തേ പരി ചര+ന്ത്യജര+ശ്രു+ഷ്ടീവാനോ-
നാജ്ജര॥

10 പ്രവോ മഹേ സഹസാ സഹ+സ്വത-
ഉഷർബുധേ പശുഷേ നാ+ഗ്നയേ-സ്-
സ്തോമോ ബഭൂ+ത്വ+ഗ്നയേ। പ്രതി-
യദീം ഹവി ഹവി+ഷ്മാ+ന്വി+ശ്വാസു ക്-
ഷാസു ജോഗുവേ। അഗ്ഗ്രേ രേഭോന-
ജ്ജരത ഊഷൂണാം ഞ്ജൂർണിർ-
ഹോത ഊഷൂണാം॥

11 സനോ നേദി+ഷ്ഠം ദദൃശാന ആ-
ഭരാഗ്ഗ്നേ ദേവേഭിഃ+ സചനാഃ സ്-
സുചേതുനാ മഹോ രായഃ+സുചേതുനാ।
മഹി ശവി+ഷ്ഠ ന+സ്കൃധി സം ഞ്ച ക്ഷേ-
ഭുജേ അസ്സൈ। മഹി സ്സ്തോതൃഭ്-
ഭ്യോ മഘവൻഥ്സുവീ+ര്യം മഥീ-
രുഗ്ഗ്രോ ന ശവസാ॥

—X—

7/40.55 **RVM** 1·128 ഛന്ദഃ അ+ത്യ+ഷ്ടി

01 അയം ഞ്ജായത മനുഷോ ധരീമണി-
ഹോതാ യജ്ഞി+ഷ്ഠ ഉശിജാ-മനു+വ്രത-
മ+ഗ്നിഃ+ സ്വമനു+വ്രതം। വി+ശ്വ+ശ്രു+ഷ്ടിഃ സ്-
സഖീയതേ രയിരിവ+ശ്രവ+സ്യതേ।
അദ+ബ്ധോ ഹോതാ നിഷ്ഠ,ദദിള+സ്പദേ-
പരിവീത ഇള+സ്പദേ॥

02 തം യ+ജ്ഞ സാധ-മപി വാത,യാമ+സ്യറ്ത+സ്യ-
M✓ പഥാ നമസാ ഹവി+ഷ്മതാ-

ദേവതാതാ ഹവിഷ്മതാ। സന്ന ഊർജ്ജാ-
മുപാ ഭൃത്യയാ കൃപാ ന ജൂ്രതി।
യം മാതരിശ്വാ മന്വേ പരാവതോ-
ദേവം ഭാഃ FP പരാവതഃ॥

03 ഏവേന സദ്യഃ FP പരേ്യതി പാർഥിവം-
മുഹൂർഗീ രേതോ വൃഷഭഃ hk കനിക്രദദ്ദ-
ധദ് ദ്രേതഃ hk കനിക്രദത്। ശതംഞ്-
ച ക്ഷാണോ അക്ഷ-ഭിർദേവോ വനേഷു-
തൂർവണിഃ। സദോ ദധാന ഉപരേഷു-
സാനുഷ്വഗ്നിഃ FP പരേഷു സാനുഷു॥

04 സസുക്രതുഃ FP പുരോഹിതോ ദമേദമ്യേഗ്-
ഗിര്യജ്ഞസ്യാധ്വരസ്യ ചേതതിക്-
ക്രത്വാ യജ്ഞസ്യ ചേതതി। ക്രത്വാ വേധാ-
ഇഷൂയതേ വിശ്വാ ജാതാനി പസ്പശേ। യതോ-
ഘൃതശ്രീരതിഥിരജ്ഞാ,യത വഹ്നിർവേധാ-
അജ്ഞായത॥

05 ക്രത്വാ യദസ്യ തവിഷീഷു പൃഞ്ചത്യേഗ്ഗേ-
രവേണ മരുതാംന ദോജ്ജ്യേഷി,രായ ന-
ദോജ്യാ। സഹിഷ്മാ ദാന-മിന്വതി-
വസൂനാംഞ്ച മജ്മനാ। സ ന്സ്താസതേ-
ദുരി,താദ്,ഭിഹൃതഃ ശംസാ-ദഘാ,ദ്ഭിഹൃതഃ॥

06 വിശ്ശ്വോ വിഹായാ അരതിർവ,സുർദധേ-
ഹസ്സ്തേ ദക്ഷിണേ തരണിർന ശിശ്രഥച്-
ച്ഛ്രവസ്യയാ ന,ശിശ്രഥത്। വിശ്വസ്മാ-ഇതി-
ഷുധ്യതേ ദേവത്രാ ഹവ്യമോഹിഷേ।
വിശ്വസ്മാ ഇഥ്സുകൃതേ വാര്-മൃണ്വത്-
ത്യഗ്നിർദ്വാരാ വ്യൻണ്വതി॥

MV

07 സമാന്നുഷേ വൃജനേ ശംൻതമോ-
ഹിതോ(ദ്ദ)+ഗി+ര്യജ്ഞേഷു ജൻന്യോന-
വി+ശ്വതിഃ FP പ്രിയോ യ+ജ്ഞേഷു വി+ശ്വതിഃ|
സഹ+വ്യാ മാന്നുഷാണാ-മിളാ കൃതാന്നി-
പ+ത്യതേ| സന്+സ്ത്രാസതേ വരുണ+സ്യ-
ധൂർതേർഋഹോ ദേവ+സ്യ ധൂർതേഃ||

08 അ+ഗ്നിം ഹോതാര-മീളതേ വസ്നുധിതിം-
പ്രിയംഞ്ച്ചേതി+ഷ്ഠ-മരതിംൻ ന്യേരിരേ-
ഹ+വ്യവാഹംൻ ന്യേരിരേ| വി+ശ്വായുംവ്-
വി+ശ്വവേദസം ഹോതാരംയ്യജതംങ്ങ-
കവിം| ദേവാസോ ര+ണ്വ-മവസേ വസൂ-
7 End 43.59 യവോ ഗീർഭീ+ര+ണ്വംവ് വസൂയവഃ||

—X—

8/0.0 **RVM** 1.129 ഛന്ദഃ അ+ത്യ+ഷ്ടി 1-7, 10
അതി ശ+ക്വരീ 8-9
അ+ഷ്ടി ||

---

01 യംൻത്വം രഥ-മി+ന്ദ്ര മേധസാതയേ|പ്രാകാ-
സ+ന്ത-മിഷിര+ പ്രണയ്സി+ പ്രാന്വ+ദ്യ-
നയ്സി| സ+ദ്യ+ശ്ചിത്ത-മഭി+ഷ്ടയേ കരോ-
വശ്+ശ്ച വാജിനം||സാ+സ്ഥാക-മനവ+ദ്യ-
തൂതൂജാന വേധസാ-മിമാംവ് വാചംൻന
വേധസാം||

02 സ+ശ്രുധിയഃ+സ്മാ പൃതനാസു കാസു-
ചിദ്ദ+ക്ഷായ്യ ഇ+ന്ദ്ര ഭരഹൂതയേ നൃഭി+രസി+പ്-
പ്രതൂർതയേ നൃഭിഃ|യഃ+ശൂരൈഃ സ്-
സ്വ(ഃ)+സന്നിതാ യോ വി+പ്രൈർവാജംൻ-
തരുതാ|തമീശാനാസ ഇരധ+ന്ത-
വാജിനം പൃ+ക്ഷ-മ+ത്യംൻന വാജിനം||

MV

03 ദ്സ്ത്യോ ഹി+ഷ്ടാ വൃഷ്ണം ചി+ന്വസ്യ-
ന്ത ചം൦ങ്കം൦ഞ്ച ചി+ദ്ധാ, വീര, രഥം൦ ശൂര മൻത്സം-
ചരിവൃണ+ക്ഷി മൻ+ത്സം| ഇൻ ദ്രോത, തൂ+ദ്ധം൦ൻ-
ത്+ദ്ധി വേ ത+ദ്ധൂ+ദ്ധായ+ സ്വയ്, ശസേ| മി+ത്രായ-
വോ ചം൦വ്വ് വരൂണായ സ+പ്രഥഃ+ സുമൃളീകായ-
സ+പ്രഥഃ||

04 അ+സ്മാകം൦വ്വ ഇ+ന്ദ്ര-മൂ+ഗ്ധ, സീ+ഷ്ടിയേ സഖ്യായം൦വ്-
വി+ശ്വായും പ്രാസഹം൦യ്യുജം൦വ്വാജേഷ്യുപ്-
പ്രാസഹം൦യ്യുജ്യും| അ+സ്മാകം ബ്രഹ്മേമാതയേ-
വാ പൃഥ്സുഷ്യു, കാസ്യു ചിത്| നഹി+ത്വാ-
ശ+ത്രുഃ+ സ്തരതേ+ സ്ത്യൃണോഷ്യധം൦വ്വി+ശ്വം-
ശത്രും൦+ സ്ത്യൃണോഷ്യധം||

05 നിഷ്യ-ന്നമാന്തി മതിം൦ങ്കായ+സ്യ ചിത്തേജി+ഷ്ടാ-
ദിര+രണ്നിഭിർനോതിഭിർ+രു+ഗ്രാഭിർ+രുഗ്ഭിർഗ്രോ-
തിഭിഃ| നേഷ്ടിണ്ണോ യഥാ ചുരാനേനാഃ ശം-
ശൂര മ+ന്ത്യസേ| വി+ശ്വാനി ചുരോ+രപ് ചർഷി-
വഹ്നിർ+രാസാ വഹ്നിർനോ അ+ച്ഛ|

06 പ്രത്+ത്യോ ചേയം ദ+വ്യായേ+ന്ദവേ ഹവ്യൈ-
നയ ഇഷിവാ+ന്+ന രേജ്ഞതി ക്ഷേമേഷാഹാ-
മ+ന്ന രേജ്ഞതി| സ്വയം സോ അ+സ്മദാ നിദോ-
വധൈർ+ജ്ജഭ്രുർമതിം| അവ്+സ്രുവേ-
ദഹ്ല,ശം൦,സോ വ്രതര-മവ്+ക്ഷുധ്രം,മീവസ്-
സ്രുവേത്||

07 വനേമ തദ്ധോ+ത്രയാ ചിത്+ന്ത്യാ വനേമ-
രയിം രയിവഃ+ സുവീ+ര്യം രന്ധം സ+ന്ധം-
സുവീ+ര്യം| ദുർമ+ന്മാനം സുമ+ന്തുഭി+രേമിഷാ-
ച്ഛ്യചീമഹി| അ സ+ത്യാഭി+രിന്ദ്രം ന്യൂ+മ്ന-
MVS ചൂതിഭി+ർവ്യ+ശ്ത്രം൦ൻ ദ്യുമ്ന ചൂതിഭിഃ||

08 പ്ര॒ പ്രാ॑ വോ അ॒ꣳ॑ഗ്നേ॒ സ്വ॑യ॒ശോ॑ഭി॒രൂ॑തീ-
ഘ്രി॒വ॒ർഗ ഇ॑ന്ദ്രോ ഋ॑ർമ॒തീനാം॑-
ഋ॒ഷീ മ॑ന്തുർമ॒തീനാം॑| സ്വ॒യം സാ ർ॑ഷ്ടി-
യ॑ഉ॒ ദൈ॒വ്യ॑ യാ॑ന॑ ഉപേ॒ഷേ അ॑ꣳ॒ഞ്ജ॑ന്തേ:|
ഹ॒തേ-ഽ॒സ്മ॒ന്ന വ॑ക്ഷതി॑ ക്ഷി॒ ക്ഷാ-
ജൂർണി॑ർന വ॑ക്ഷതി||

09 ത്വ॑ꣳ॑ന॑ ഇ॑ന്ദ്ര രായാ പ॒ർ॑ണസാ യാ॑ഹി-
പ॒ഥീ॑ങ്ഭി॑ർ॒ നേ॑ഹ॒സാ പ്ര॑ഭോ-
യാ॑ഹ്യ॒ർ॒ക്ഷസാ| സ॑ച॑സ്വ॒നഃ FP പ॑രാക-
അ സ॑ച॑സ്വാ॑ സ്മ॒ഭീക അ| പാ॑ഹി നോ-
ദ്യൂരാ ദാ॑രാ ദ॑ഭ്നു॑ഹ്യ॒ഭി॑ഃ॑ സദാ-
പാ॑ഹ്യ॒ഭി॑ഹ്യ॒ഭി॑ഃ||

10 ത്വ॑ꣳ॑ന॑ ഇ॑ന്ദ്ര രായാ ത॑ർ॒ഷ്വ॒,സോ॑ഗ്രം॑ഞ്-
ചി॑ത്ത്യാ മഹിമാ സ॑ക്ഷ-ദ്വ॑സേ മഘോ-
മിത്രം॑ൻ നാ॑വ॑സേ| ഓജി॑ഷ്ഠ॑ ത്രാ॑ത॑ര-
വി॑താ രഥം॑ങ്കം॑ഞ്ച॑-ദമർത്യ|
അ॑ന്യ-മ॑സ്മ॑ ദ്രി॑,രിഷേ:hk കം॑ഞ്ച॑,ദ॑-
ദ്രിവോ രിർ॑ക്ഷ॑ന്താം॑ഞ്ചിദ॑ദ്രിവ:||

11 പാഹി॑ ന॑ ഇ॑ന്ദ്ര സു॑ഷ്ടു॑ത॑ സ്ത്രിയോ॑-
വയാ॑ താ സദ-മി॑ർ॑ദ്ധു॑ർമ॑തീനാം॑-
ദേവ:॑ സ॑ന്ദു॑ർമ॑തീനാം| ഹ॑ന്താ-
പാപ॑സ്യ॑ ര॑ക്ഷസ॑ സ്ത്രാതാ വി॑പ്ര॑സ്യ-
മാവ॑തഃ| അധാ ഹി॑ത്വാ ഇനിതാ-
ജീ॑ജ്ഞ॑ന॑,ദ്ധ്വസോ ര॑ക്ഷോ ഹണ॑ൻന്ത്യാ-
ജീ॑ജ്ഞ॑ന॑ത്ത്വസോ||

—x—

8/4+2 **RVM** 1.130 ഛന്ദ: അ॑ത്യ॑ഷ്ടി 1-9, ത്രി॑ഷ്ടു॑പ് 10

01 ഇ॑ന്ദ്ര യാ॑ഹ്യു॑പ॑,നഃ FP പരാവതോ-
MV

നായമ്+ഛാ വിദഥാനീവ സത്പതി+രസ്ത്വം-
രാജേവ സത്പതിഃ| ഹവാമഹേത്വാ വയം-
പ്രയസ്വന്തഃ+ സൂതേ സചാ| പുത്രാസോന-
ചിതരംവ വാജസാതയേ മംഹിഷ്ഠംവ-
വാജസാതയേ||

02 ചിബ്രോ സോമ-മിന്ദ്ര സുവാന-മദ്രിഭിഃ hk-
കോശേന സിഞ്ച-ന്നവതം ന വംസ-ഗസ്ത്വാ-
കാമാ ണോ,ന-വംസഗഃ| മന്ദായ ഹൃത്യാ-
തേ തുവിഷ്ടമായ ധായസേ| ആത്വാ-
യന്തു ഹരിതോ ന സൂര്യമഹാ-
വിശ്വേവ സൂര്യം||

03 അവിന്ദന്+ദിവോ നിഹിതം ഗുഹാ നിധിം വേ-
രന ഗർഭം പരിവീത-മശ്മന്യന്തേ-
അന്തരശ്മനി| കൃണ്വം വാജീ ഗവ്യാ-മിവ-
സിഷ്വാ സന്നങ്ഗിരസ്തമഃ| അപാ വൃണോ-
ദിഷ ഇന്ദ്രഃ FP പരിവൃതാ ദ്വാര ഇഷഃ FP-
പരിവൃതാഃ||

04 ദാദൃഹാണോ വജ്രിന്നോ ഗദസ്യേഃ FP ഹോക്-
കൃദ്മേവ തിഗ്മ-മസ്യനായ, സം-ശൂരദഹി-
രന്ത്യായ സംശൂത്| സംവിവ്യാന ഓജസാ-
രവോദിരിന്ദ്ര മജ്മനാ| തഷ്ടേവ വൃക്ഷം വ-
വനിനോ നിവൃശ്ചസി പരശ്വേവ നിവൃശ്ചസി||

05 ത്വം വൃഥാ നദ്യ ഇന്ദ്ര സർതവേ+ച്ഛാ-
സമുദ്ര-മസൃജോ രഥാംഇവ വാജയതോ-
രഥാംഇവ| ഇത ഉനദിയക്ഷത സമാന-
മർഥ-മശ്മിതം| ധേനൂരിവ മനവേ-
വിശ്വ ദോഹസേ ജനായ വിശ്വദോഹസഃ||

MVS

06 ഇമാം᳒ തേ വാചം᳒ വസ്യ᳒യ᳒ന്ത-
ആയവ്യോ രഥം᳒ന ധീരഃ᳒ സ്വ᳒ശ്വാ-
അത᳒ക്ഷിഷ്ടഃ᳒ സ്വ᳒ർണ്ണായ᳒ ത്വാമ᳒ത᳒ക്ഷിഷ്ടഃ|
ശുംഭ᳒ന്തോ ജേ᳒ന്യ᳒ംയഥാ വാജേ᳒ഷു-
വി᳒പ്ര വാജിന᳒ഃ| അ᳒ർവ്വ-ന്തമിവ ശ്രവസേ-
സാതയേ ധനാ വി᳒ശ്വാ ധനാ᳒നി സാതയേ᳒||

07 ദ്വിനപ᳒ച്ചാ᳒ശോ നവതി-മി᳒ൻദ്ര ചാ᳒രവേ-
ദിവോ᳒ ദാസായ᳒ മഹി ദാശുഷേ᳒ നൃതോ-
വജ്രേ᳒ണ ദാശുഷേ᳒ നൃതോ|
അതിഥി᳒ഗ്വായ ശംബ᳒രംഗി᳒രേരു᳒ഗ്രോ-
അവാ᳒ഭരത്| മഹോ ധനാ᳒നി ദയ്മാന-
ഓജ്സാ വി᳒ശ്വാ ധനാ᳒ന്യോജ്സാ||

08 ഇ᳒ന്ദ്രഃ᳒ സമത്സു᳒ യജ്മാനമാ᳒ർയം-
പ്രാവ᳒ത്വിശേ᳒ഷു ശതമൂതി᳒രാജിഷു᳒-
സ്വർമീളേ᳒ ഹവ᳒ഷ്യാ,ജിഷു| മന്വേ ശാസ-
ദ്വ്രതാ᳒ന്യച്ചം᳒ങൃ᳒ഷ്ണാ-മ്ര᳒ന്ധയത്|
ദക്ഷസ്യ വി᳒ശ്വാന്ത,നൃഷാണ, മോഷതിൻ-
നൃർശ,സാന, മോഷതി||

09 സൂര᳒ശ്ച᳒ക്രം പ്രവൃഹ᳒ജ്ജാത ഓജ്സാപ്-
പ്രചിന്ത്യേ വാച-മരുണോ മുഷായതീ-
ശാന അ മുഷായതി| ഉശനാ യത്പ്രാ-
വതോ ജഗ᳒ന്വതയേ കവേ| സൂ᳒ന്മാനി-
വി᳒ശ്വാ മനുഷേവ തുർവണി᳒രഹാ-
വിശ്വേവ തുർവണി᳒ഃ||

10 സനോ നവ്യേ᳒ഭിർവൃഷകർമ᳒ന്നുക്തൈഃ FP-
പുരാ᳒ൻദർതഃ FP പായുഭിഃ FP പാഹി-
ശഗ്മൈഃ| ദിവോ,ദാസേദി᳒രി᳒ന്ദ്ര᳒ സ്തവാനോ-
വാവൃധീഥാ അഹോദി᳒രിവ᳒ ദ്യുഭഃ||

MV

8/7-45

RVM 1.131 ഛന്ദഃ അ+ത്യഷ്ടി

01 ഇ+ന്ദ്രായ ഹി+ദ്യൗരസ്തുരോ അന്+മ്ലതേ+ന്ദ്രായ-
മഹീ പ്യഥിവീ വരീ-മഭിർ+ദ്യുമ്ലസ്താതാ-
വരീ-മഭിഃ| ഇ+ന്ദ്രം വ് വിശ്ശ്വേ സജ്ഞോഷ്ഷസോ-
ദേവാസ്തോ ദധിരേ പുരഃ| ഇ+ന്ദ്രായ വി+ശ്വാ-
സവ്നാനി മാന്നുഷാ രാതാന്നി സ+ന്തു മാന്നുഷാ||

02 വിശ്ശ്വേഷു ഹി+ത്വാ സവ്നേഷു തുഞ്ജതേ-
സമാനമേകം വ് വൃഷ്ഷ-മ+ണ്യവഃ FP പൃഥക്സ്വേഃ സ്-
സനി+ഷ്യവഃ FP പൃഥക്| തം ൻത്വാ നാവം ൻന-
പ്രർഷണിം ശൂഷ+സ്യ ധുരി ധീമഹി|
ഇ+ന്ദ്രം ൻന, യ+ജ്ഞൈ+ശ്ചിത, യൻന്ത ആയവഃ സ്-
സ്തോമേ ഭി+രി+ന്ദ്ര-മായവ്ഃ||

03 വി+ത്വാ തത സ്ത്രേ മിഥുനാ അവ+സ്യവോ വ്-
വ്രജ+സ്യ സാതാ ഗ+വ്യ+സ്യ നിഃ+സൃജഃ സ്-
സ+ക്ഷൻന്ത ഇ+ന്ദ്ര നിഃ+സൃജ്ഞഃ| യദ്ഗ+വ്യ+ന്താ ദ്-
ദ്വാ ജനാ+ സ്വ(ഃ)+ര്യ+ന്താ സമൂഹ്സി|
ആവി+ഷ്കരി+കൃദ്വൃഷ്ഷണം സചാഭുവം വ്-
വ+ജ്ഞ-മി+ന്ദ്ര സചാഭുവം||

04 വിദുഷ്ഷ്ടേ അ+സ്യ വീ+ര്യ+സ്യ പൂരവഃ FP-
പുരോ യദിൻന്ദ്ര ശാർ, ദീര, വാത്തിരഃ സ്-
സാസ, ഹാനോ അവാ, ത്തിരഃ| ശാസ+സ്ത-മിൻന്ദ്ര-
മർത്യ-മയ+ജ്യും ശവസ+സ്പതേ|
മഹീമ-മു+ഷ്ണാഃ FP പൃഥിവീ-മിമാ അപോ-
മൻന്ദസാന ഇമാ അപഃ||

05 ആദിത്ത്തേ അ+സ്യ വീ+ര്യ+സ്യ ചർകിരൻ-
മദേഷു വൃഷ+ന്നുശിജ്ഞോ യദാവ്ഥ സഖീയതോ-
യദാവ്ഥ| ചകർഥ കാരമേ+ഭ്യഃ FP പൃത്നാസു പ്-

MV

പ്രവൻന്തവേ। തേ അ+ന്യാമൻന്യാം ന+ദ്യം സാനി+ഷ്ണത+ ശ്രവ+സ്യ+ന്തഃ സ്സനി+ഷ്ണത।

06 ഉതോ നോ അ+സ്യാ ഉഷസോ ജുഷേത ഹ്ഹൃ(ി)ർക+സ്യ ബോധി ഹവിഷോ ഹവീമഭിഃ+ സ്വർഷാതാ ഹവീമഭിഃ। യദിൻന്ദ്ര ഹ+ന്തവേ മൃധോ വൃഷാ വ+ജ്രി+ഞ്ചികേതസി। ആമേ അ+സ്യ വേധസോ നവീയസോ മ+ന്മ+ശ്രുധി നവീയസഃ॥

07 ത്വം+ത്വമിൻന്ദ്ര വാവൃധാനോ അ+സ്മയുർമി+ത്രയന്തൻന്തുവി, ജാത മർ+ത്യം വ്വജ്ജേണ ശൂര മർ+ത്യം। ജഹിയോനോ അഘായതി ശൃണു+ഷ്വ സു+ശ്രവ സ്സ്തമഃ। രി+ഷ്ടം+ന യാമന്നപ ഭൂതു ദുർമതിർവി+ശ്വാപ ഭൂതു ദുർമതിഃ॥

—x—

8/10.20 **RVM** 1.132 ഛന്ദഃ അ+ത്യ+ഷ്ടിഃ

01 ത്വയാ വയം മഘവൻപൂർ+വ്യേ ധന ഇ+ന്ദ്ര+ത്വാതാഃ+ സാസ+ഹ്യാമ പൃത+ന്യതോ വ്നുയാമ വനു+ഷ്യതഃ। നേദി+ഷ്ഷ്ഠേ അ+സ്മി+ന്ന, ഹ+ന്യധി വോചാനു സുൻന്വതേ। അ+സ്മി+ന്യ+ജ്ഞേ വിചയേമാ ഭരേ കൃതം വ്വാജയന്തോ ഭരേ കൃതം॥

02 സ്വർജ്ജേഷേ ഭർ ആ+പ്ര+സ്യ വക്മൻ ന്യുഷർബുധഃ+ സ്വ+സ്മി+ന്നഞ്ജസി ക്രാണ+സ്യ+ സ്വ+സ്മിന്നഞ്ജസി। അഹ+ന്നിൻന്ദ്രോ യഥാ വിദേ ശീർഷ്ണാ, ശീർഷ്ഷ്ണോപ വാ+ച്യാഃ। അ+സ്മ+ത്രാതേ —

MV

സ॑പ്രയ॑ക്സ॑ന്തു രാതയോ ഭദ്രാ ദ॑ത്ര॑സ്യ രാതയ॑: ||

03 തഞ്ചു॑ പ്രയ॑: FP പ്രതാ॑രാ തേ ശുശു॑ക്വനം॑യ॑-
യ॑ഷ്ടിൻ॑ന്യ॑ ഇ॑ഷ്ടയേ വാരമ॑കൃണ്വത॑ ക്ഷയ॑-
മൃത॑സ്യ വാർസി॑ ക്ഷയ॑ം | വിത്തേ॑ഭ്യോ ചേരയ॑ദ॑-
ഭ്വിതാ॑ന്ത: FP ച॑ശ്യ॑ന്തി ര॑ശ്മിഭി: | സച്ചാ॑-
വിദ്രേ അ॑ന്യിൻ॑ദ്രോ ഗവേഷ॑ണോ॑-
ബ॑ന്ധു॑ക്ഷിദ॑ത്തേ॑ഭ്യോ ഗവേഷ॑ണ: ||

04 നൃ ഇ॑ഷ്ടാ തേ॑ പൂർവ്വാ॑ചാ॑ പ്രവാ॑ച്യം॑യ॑-
യദ॑ന്ദ്രാരോ॑ദ॑ത്യോ വ്യ॑ണോ॑രപ॑ വ്രജ॑-
മി॑ന്ദ്ര, ശി॑ക്ഷ॑ന്നപ॑ വ്രജം | ഐ॑ഭ്യ: സമ്രാ॑ന്യാ॑-
ദിശാ॑സ്മ॑ ഭൂമ॑ന്നേ॑ ജ്യേഷ്ഠി യോഗ്സിച |
സൂ॑ന്വദ॑ത്യോ ര॑ന്ധയാ കാ॑ഞ്ചി॑ച്ചിദ॑വ്രതം॑-
ക്ഷൃണാ॑യ॑ന്തം॑ഞ്ചി॑ച്ചിദ॑വ്രതം ||

05 സം॑യ॑ജ്ഞാനാൻ ക്രത്വ॑ഭി: ശൂ॑ര ഇന്ദ്ര॑ക്ഷയ॑ദ്വ്യേ॑-
ഹിതേ॑ രോഹിഷ॑ന്ത॑ ശ്രവ॑സ്യവ: FP പ്രയ॑ക്ഷ॑ന്ത॑ശ്ര॑-
ശ്രവ॑സ്യവ: | ത്സ്യാ അഹ്വ: FP പ്രജാവദിദ॑ബാധേ॑-
അർചന്ത്യേ॑ന്യാ॑ജ്ഞസാ | ഇ॑ന്ദ്ര ഓ॑കൃണ്വന്ദിധിഷ॑ന്ത॑-
ധീതയോ ദേവ॑ങ്ങ॑ അ॑ച്ഛാന ധീതയ॑: ||

06 ധൂവൻ॑ന്തമിൻ॑ദ്രാ ചർവതാ ചൂരോഹ്യാ-
യോന: FP പൃത॑ന്യാ, ദച॑ത്ത॑-മി॑ദ്ധ്വത്രം॑വ॑-
വജ്ര॑ഞ്ജേണ തന്ത॑-മി॑ദ്ധതം || ദൂരേ॑ച॑ന്നായ॑ച്ച॑-
ച്ചൻഠ॑ സദ്ഗഹനം॑യ॑ യദിന॑ക്ഷത് |
അ॑സ്യാകം॑ ശ॑ത്രൂൻചർഷി ശൂര വി॑ശ്വതോ-
ദർമാ ദർഷീ॑ഷ്ട വി॑ശ്വത: ||

—x—

RVM 1.133 ഛന്ദ: ത്രി॑ഷ്ടുപ് 1, അനു॑ഷ്ടുപ് 2-4,
ഗായത്രി 5, ധൃതി 6, അ॑ത്യ॑ഷ്ടി 7

01 ഉദ്വേ വ്യൂനാമി രോദസീ ഉതേനദ്-
ദ്രുഹോ ദഹാമി സം മഹീർനി+ന്ദ്രാഃ|
അദി+ഖ്യ+ഗ്യ യ+ത്ര ഹതാ അമി+ത്രാ-
വൈല+സ്ഥാനം പർീ തൃക്ഷാ അശേരന്||

02 അദി+ഖ്യ+ഗ്യാ ചിദ+ദ്ധിവഃ+ശീർഷാ യാതു-
മതീനാം| ഛരി+ന്ധി വ്രടൂരിണാ പദാ-
മഹാ,വ്രടൂരിണാ പദാ|

03 അവാസാം മിഷവഞ്ജഹി ശർധ്യോ-
യാതു,മതീനാം| വൈല+സ്ഥാന കേ-
അർമകേ മഹാഐവല സ്യസ്യേ അർമകേ||

04 യാസാ ന്തി+സ്രഃ FP പഞ്ചാശതോ/
ദി+വ്യ+ഞ്ജൈ+രപാ വ്രപഃ| തഥ്സൂതേ-
മനായതി തഥ്സൂതേ മാനയതി||

05 പിശങ്ഗ്,ഭൃ+ഷ്ടി,മംഭൃണം പിശാചി-
ന്+ദ്ര സംഭൃണ| സർവം തക്ഷ്വേ-
നിബർഹയ||

06 അവർമഹ ഇന്ദ്ര ദാദൃഹി+ശ്രുധീനഃ ശ്-
ശൂശോചഹി+ദ്യുഃഹ ക്ഷാന ത്വീഷ്ടാങ്-
ആ+ദ്രിവോ ഷ്ടൃണാന ത്വീഷ്ടാങ് ആ+ദ്രിവഃ|
ശൂ+ഷ്ടി+ന്തമോ ഹി ശൂ+ഷ്ടഭിർ വധൈ-
രുഗ്രേഭി+രീയസേ| അവ്യ രുക്ഷ ഷ്ണ്യാ-
ഞ്+ച്യ,തീക ശൂര സ+ന്ത്യ,ഭി+സ്ത്രി,സപ്തൈഃ-
ശൂര സ+ന്ത്യഭിഃ||

07 വനോതി ഹി സു+ന്വൻ+ക്ഷയം പരീണസഃ-
സു+ന്വാനോ ഹി+ഷ്മാ യജ്+ന്യവ+ദ്രിവേഷ്ടൗ
ദേവാനാ-മവ+ദ്രിഷഃ|| സു+ന്വാന-
ഇഥ്സിഷ്മാ സതി സഹ+സ്രാ-

വാ+ജ്യവൃതഃ। സു+ന്വാനാ,യേൻന്ദ്രോ-
ദദാ+ത്യാഭൂവം രയിംൻദ്,ദാ+ത്യാഭൂവം॥

—x—

8/12.20 **RVM** 1.134 ഛന്ദഃ അ+ത്യ+ഷ്ടിഃ 1–5, അ+ഷ്ടി 6

01 ആ+ത്വാ ജുവോ രാര,ഹാണാ അഭി+പ്രയോ-
വായോ വഹൻന്ത്വിഹ പൂർവ-പീതയേ-
സോമ+സ്യ പൂർവ,പീതയേ। ഊർധ്വാ തേ അനു-
സൂനൃതാ മന്+സ്തിഷ്ഠതു ജാനതീ। നിയു+ത്വതാ-
രഥേനാ യാഹി ദാവനേ വായോ മഖ+സ്യ
ദാവനേ।

02 മ+ന്ദൻന്തു+ത്വാ മ+ന്ദിനോ വായ-വി+ന്ദവോ സ്-
സ്മഥ്+ക്രാണാസഃ+ സുക്യതാ അഭി+ദ്യവോ-
ഗോഭിഃ+ ക്രാണാ അഭി+ദ്യവഃ। യ+ദ്ധ+ക്രാണാ-
ഇരധ്യൈ ദ+ക്ഷം സചൻന്ത ഊതയഃ।
സ+ധ്രീചീനാ നിയുതോ ദാവനേ ധിയ ഉപ്ബ്-
ബ്രുവത ഇൗംൻ ധിയഃ॥

03 വായു+ര്യുങ്ങ്ങ്ക്ത രോഹിതാ വായുര,രുണാ-
വായൂരഥേ അജിരാ ധുരിവോൾഹവേ-
വഹി+ഷ്ഠാ ധുരി,വോൾഹവേ। പ്രബോധയാ-
പുരൻസ്ധിംഞ്ജാര ആസ,സതീ,മിവ।
പ്രച+ക്ഷയ രോദസീ വാസയോഷസഃ ശ്-
ശ്രവസേ വാസയോഷസഃ।

04 തു+ഭ്യ-മുഷാസഃ+ശുചയഃ FP പരാവതി ഭ+ദ്രാ-
വസ്ത്രാ ത+ന്വതേ ദംസു ര+ശ്മിഷു,ചി+ത്രാ-
നവ്വേഷു ര+ശ്മിഷു। തു+ഭ്യൻ സ്ഥേനുഃ സ്-
സ്ബർദുഘാ വി+ശ്വാ വസൂനി ദോഹതേ।
അജനയോ മരുതോ വ+ക്ഷണാഭ്യോ-
M ദിവ ആ-വ+ക്ഷണാ+ഭ്യഃ॥

05 തു+ഭ്യം ശു+ക്രാസഃ+ ശുച്ച+യ+സ്തു+ര+ണ്യവോ
മദ്ദേഷൂ+ഗ്രാ ഇഷ്ണ+ന്ത ഭൂർവ+ണ്യപാമി-
ഷ+ന്ത ഭൂർവണി| ത്വാൻഥ്സാരീ-
ദസ്-മാനോ ഭഗ്-മീ ട്ടേ,ത+ക്ഷുവീയേ|
ത്വം വ് വി+ശ്വ+സ്മാദ് ഭൂവ്നാത്പാസി-
ധർമണാ സു+ര്യാത്പാസി ധർമണാ||

06 ത്വം ൻനോ വായ,വേഷാമ,പൂർവ്യഃ സ്-
സോമാനാം പ്രഥമഃ FP പീതിമർഹസി-
സുതാനാം പീതിമർഹസി| ഉതോ-
വിഹു+ത്മ,തീനാം വ് വിശാം വ് വ്വർ-
ജുഷ്ഠീണാം| വി+ശ്വാ ഇത്തേ ധേനവോ-
ദു+ഹ്ര ആശിരൻ സ്ഥൃതൻ ന്ദു+ഹ്രത-
ആശിരം||

—x—

8/16.40 **RVM** 1.135 ഛന്ദഃ അ+ത്യ+ഷ്ടി 1-6,9
അ+ഷ്ടി 7-8

01 സ്തീർണം ബർഹി+രുപ്നോ യാഹി-
വീതയേ സഹസ്സ്രേണ നിയുതാ-
നിയു+ത്വതേ,ശതിനീഭിർ,നിയു+ത്വതേ|
തു+ഭ്യംഹി പൂർവപീതയേ ദേവാ
ദേവായ് യേമിരേ| പ്രതേ സുതാസോ-
മധുമൻന്തോ അ+സ്ഥിര+ന്മദായ+ ക്രത്വേ-
അ+സ്ഥിരന്||

02 തു+ഭ്യായം സോമഃ FP പരിപൂതോ-
അ+ദ്രിഭിഃ+ സ്പാർഹാ വസാനഃ FP പരി-
ക്കോശ്-മർഷതി ശു+ക്രാവ,സാനോ അർഷതി|
തവായം ഭാഗ ആയുഷു സോമോ-
ദേവേഷു ഹൂയതേ| വഹ വായോ-
നിയുതോ യാ+ഹ്യ+സ്മയുർ ജുഷാണോ-

MV

യാ+ഹ്യ+സ്ഥയുഃ|

03 ആനോ നിയുദ്ഭിഃ+ശതനീഭിര+ധ്വരം സഹസ്-
സ്രിണീഭി+രുപ യാഹി വീതയേ വായോ-
ഹ+വ്യാനി വീതയേ| തവായം ഭാഗ ഋ+ത്വിയഃ സ്-
സര+ശ്ചിഃ+ സൂ+ര്യേ സചാ| അ+ധ്വ+ര്യുഭിര-
ഭരമാണാ അയംസത വായോ ശു+ക്രാ-
അയംസത||

04 ആവാം രഥോ നിയു+ത്വാ+ന്വ+ക്ഷ-ദവസ്യേ ഭിപ്-
പ്രയാംസി സുധിതാനി വീതയേ വായോ-
ഹ+വ്യാനി വീതയേ| പിബതം മ+ധ്വോ-
അ+ന്ധസഃ FP പൂർവ പേയം ഹി വാം ഹിതം|
വായവാ ചന്ദ്രേണ രാധസാ ഗത-മി+ന്ദ്ര+ശ്ച-
രാധസാ ഗതം||

05 ആവാം ധിയോ വവ്യ+ത്യു+ര+ധ്വരാ ഉപേമ-
മി+ന്ദും മർമൃജ+ന്ത വാജിന-മാശു-മ+ത്യം-
നവാജിനം| തേഷാം പിബത-മ+സ്ഥയൂ-
ആനോ ഗ+ന്ത-മിഹോ+ത്യാ| ഇ+ന്ദ്ര-വായൂ-
സുതാനാ-മ+ദ്രിഭി+ര്യുവം മദായ വാജദായുവം||

06 ഇമേ വാം സോമാ അപ്സ്വാ സുതാ-
ഇഹാ+ധ്വ+ര്യുഭിർ ഭിരമാണാ അയംസത-
വായോ ശു+ക്രാ അയംസത| ഏതേ-
വാമ+ഭ്യ സൃ+ക്ഷത തിരഃ FP പവി+ത്ര-മാശവഃ|
യുവാ,യവോ ത്രി രോമാ+ണ്യ+വ്യയാ-
സോമാസോ അ+ത്യ+വ്യയാ||

07 അതി വായോ-സ,സതോ യാഹി ശ+ശ്വതോ-
യ+ത്ര+ഗ്രാവാ വദതി ത+ത്ര ഗ+ച്ഛതം-
ഗൃഹ-മി+ന്ദ്ര+ശ്ച ഗ+ച്ഛതം|

MV

വിസ്തൂഷ്ടാ ദൃശേ രീയതേ ഋതമാ-
പൂർണയാ നിയുത്വാ യാതോ അധ്വര-
മിന്ദ്രശ്ചിയാതോ അധ്വരം||

08 അത്രാഹ തദ്വൃത്രഹേഥേ മധ്വ ആഭൃതിം-
യമിന്ദ്രശ്ചകൃഥാ മൃധതിഷ്ടന്ത-
ജായവോഽസ്യൈ തേ സന്തു ജായവഃ|
സാകംഗവ: സുവതേ പച്യന്തേ-
യവോ നതേ വായ ഉപ ദസന്തി-
ധേനവോ നാപ ദസന്തി ധേനവഃ||

09 ഇമേ യേതേ സുവായോ ബർഹിഷ്മാജ-
സോന്തർനദീതേ പതയന്ത്യുക്ഷണോ-
മഹിവ്രാധന്ത ഉക്ഷണഃ|
ധന്വഞ്ചിദ്യേ അനാശവോ-
ജീരാശ്ചിദ്ഗിരൗകസഃ|സൂരസ്യേവ-
രശ്മയോ ദുർനിയന്തവോ ഹസ്ത-
യോർദുർനിയന്തവഃ|

—x—

RVM 1·136 ഛന്ദഃ അത്യഷ്ടി: 1-6, ത്രിഷ്ടുപ് 7

01 പ്രസുജ്യേഷന്നിചിരാദ്യാം ബൃഹന്മോ-
ഹവ്യം മതിം ദ്രവതാ മൃജ്യദ്ഭ്യാം-
സ്വാദിഷ്ഠം മൃജ്യദ്ഭ്യാം|താ സ്രുജാ-
ഋതാസ്രുതീയജ്ഞേയജ്ഞ ഉപസ്തൃതാ|
അയൈഥനോ:ഹോ കുമതം ന കൂതശ്ചനാ-
ധൃഷേമ ദേവത്വം സുചിദാധൃഷേമ||

02 അദർശി ഗാതുരുരവേ വരീയസീ-
പന്ഥാ ഋതസ്യ സമയംസ്തരദ്ഭിഃ-
ഋക്ഷൂർദഗ്ഭിഃ|ദൃക്ഷം-
മിത്രസ്യ സാദന-മതൃപ്ണോ-

MV ✓

വരുണ+സ്യച | അഥാ ദധാതേ ബൃഹദുക്
ഥ്യം(1) വയ ഉപ+സ്തു+ത്യം ബൃഹ+ദ്വയഃ ||

03 ജ്യോതി+ഷ്മതീ-മദിതിം ധാരയഥ്ക്ഷിതിം-
സ്വർവതീമാ സചേതേ ദിവേദിവേ ജാഗൃ-
വാംസാ ദിവേദിവേ | ജ്യോതി+ഷ്മഥ്ക്ഷത്ര-
മാശാതേ ആദി+ത്യാ ദാനു+സ്പതീ |
മി+ത്ര+സ്തയോർവരുണോ യാതയജ്ജനോ്യ+ര്യമാ-
യാതയജ്ജനഃ ||

04 അയം മി+ത്രായ വരുണായ ശം+തമഃ+സോ മോ-
ഭൂ+ത്വവപാനേ+ഷ്വാ ഭഗോ ദേവോ ദേവേ+ഷ്വാ-
ഭഗഃ | തന്നേ,വാസോ ജുഷേരത വിശ്ശ്വേ-
അ+ദ്യ സജോഷസഃ | തഥാ രാജാനാ-
കരഥോ യദീമഹ ഋതാവാനാ യദീമഹേ ||

05 യോ മി+ത്രായ വരുണായാ,വിധജ്ജനോ്യ+നർ-
വാണം+തം പരി പാതോ അംഹസോ-
ദാ+ശ്വാംസം മർതമം,ഹസഃ | തമ+ര്യ-മാഭി-
ർ+ക്ഷ+ത്യറ് ജൂയ+ന്ത-മനു+വ്രതം | ഉക്ഥൈ+ര്യ-
ഹൈനോഃ FP പരിഭൂഷതി+ വ്രതം സ്തോമൈരാ-
ഭൂഷതി+ വ്രതം ||

06 നമോ ദിവേ ബൃഹതേ രോദസീ+ഭ്യാം-
മി+ത്രായ വോചം വ് വരുണായ മീൾഹുഷേ-
സുമൃളീകായ മീൾഹുഷേ | ഇ+ന്ദ്ര-മ+ഗ്നി-മുപ്സ്-
സ്തുഹി+ദ്യു+ക്ഷ-മ+ര്യമണം ഭഗം |
ജ്യോഗ്ജീവൻന്തഃ FP പ്രജയാ സചേ,മഹി-
സോമ+സ്യോതീ സചേ,മഹി ||

07 ഊതീ ദേവാനാം വ് വയ-മി+ന്ദ്രവന്തോ മംസീ-
മഹി+സ്വയ,ശസോ മരുദ്ഭിഃ |

MV

classmate
Date
Page

ആ+ഗിർമിത്ത്രോ വർരുണഃ+ശർമ-
MV 8/22.35 യംസ+ന്ത,ദ+ശ്യാമ മഘവാനോ വയ+ഞ്ച||

(ഇതി+ദ്വിതീയാ+ഷ്ടകേപ്-
പ്രഥമോ+ധ്യായഃ+സമാ+പ്തഃ)

Ref: soft copies in Devnagri and Malayalam
P.R. IYER Also checked with audio
11-05-2018

—x—